

AKTUELNOSTI:

VAKCINACIJA PROTIV GRIPE

Epidemija gripe je svake godine očekivana neminovnost u kasnim jesenjima i zimskim mesecima. Deo je pandemije ovog obolenja na severnoj polulopti Zemljine kugle zahvaljujući veoma razvijenim saobraćajnim vezama sa zemljama Evrope i Amerike.

U toku epidemije koja se brzo širi i zahvata visok procenat populacije (do 20%), uvek se javljaju i teški klinički oblici obolenja praćeni smrtnim ishodom, uglavnom kod starijih osoba. Posebno su ugrožene osobe koje već boluju od hroničnih obolenja srca, pluća, bubrega, anemije i imunokompromitujućih bolesti. U svakoj epidemiji gripe se javlja "višak smrtnosti" odnosno očekivani, uobičajeni godišnji mortalitet se povećava zbog komplikacija gripe, najčešće zapalenja pluća.

Antigenske promene virusa gripe tipa A i tipa B se stalno dešavaju, što uslovljava da imunitet od prethodne infekcije ne štiti od nove varijante virusa. Svaki novi podtip virusa gripe se širi neometano u suštini neimunnoj populaciji.

Vakcina protiv gripe izaziva specifični serološki odgovor na viruse gripe od čijih je antigena napravljena. Vakcina protiv gripe za predstojeću sezonu se priprema od cirkulišućih sojeva virusa gripe u svetu.

Imunizacija mrtvom vakcinom, koja se i kod nas koristi, obezbeđuje zaštitu od infekcije do 80% za zdrave mlađe osobe. Vakcinacija starijih osoba smanjuje težinu kliničke slike i komplikacije do 60% a umiranje do 80%. Vakcinacija treba da se izvrši u periodu pre očekivane pojave gripe, bar mesec dana ranije. U našim uslovima tokom novembra meseca je uobičajen period vakcinacije protiv gripa.

Davanje vakcine protiv gripe treba da bude usmereno na populaciju koja je u najvećem riziku od nastanka ozbiljnih komplikacija (starije osobe i osobe sa hroničnim i degenerativnim oboljenjima) i na zdravstvene radnike koji mogu da dalje šire infekciju na bolesnike u povećanom riziku. Štićenici u institucijama za stara lica (gerontološki centri) su u visokom riziku od nastanka komplikacija i njihova zaštita vakcinacijom ima prioritet.

Preporuke SZO za sezonu gripe 2003/2004 godine se pored uobičajenih rizičnih grupa kojima se preporučuje davanje vakcine, posebno odnose na zdravstvene radnike koji su u svakodnevnom kontaktu sa bolesnicima od respiratornih obolenja. Razlozi za ovakav stav su sprovođenje nadzora nad SARS-om u postepidemijskom periodu, jer klinička slika pneumonije kao komplikacije gripa, bar može da se isključi iz diferencijalne dijagnoze kod vakcinisanih zdravstvenih radnika. Smatra se da najveći rizik da obole od SARS-a imaju zdravstveni radnici od neprepoznatih slučajeva.

Vakcinacija protiv gripe se vrši jednom dozom vakcine. Međutim za osobe mlađe od 7 godina ne može se koristiti mrtva virusna protiv gripe koju proizvodi Institut za imunologiju i virusologiju "Torlak". Za decu se preporučuje "split" vakcina (VAXIGRIP Junior) čiji je proizvođač Aventis Pasteur.

Kontraindikacije za vakcinaciju protiv gripe su uobičajene opšte kontraindikacije (povišena telesna temperatura, akutna zarazna bolest i alergija na neke od komponenti vakcine). Vakcina protiv gripe se proizvodi na kokošjim embrionima, te je alergija na jaja, perje i živinsko meso kontraindikacija za njenu primenu.

DA VAS PODSETIMO:

DISTRIBUCIJA I NABAVKA VAKCINE PROTIV GRIPE

Kao i prethodnih godina Institut za virusologiju i imunologiju "Torlak" u Beogradu je pripremio inaktivisanu (mrtvu) vakcinu protiv gripe od cirkulišućih virusa gripe tipa A i B za sezonu 2003/2004. U dogovoru sa Fondom za zdravstveno osiguranje Republike Srbije obezbeđena je količina vakcine u skladu sa dosadašnjim potrebama. Predlog raspodele vakcina po okruzima je već dostavljen zavodima za zaštitu zdravlja Vojvodine (tabele u prilogu).

Distribucija vakcina će se obaviti preko Instituta za zaštitu zdravlja Republike Srbije u Beogradu na osnovu porudžbenica zdravstvenih ustanova sa teritorije određenog okruga. Preliminarna informacija je da će distribucija vakcine početi u drugoj polovini oktobra meseca.

VAXIGRIP Junior (split vakcina za decu mlađu od 7 godina) se može poručiti i nabaviti u direktnom kontaktu za "Torlakom" na telefon 011/ 461 726.

U cilju blagovremenog otkrivanja epidemije gripa molimo Vas da svako povećanje broja obolelih osoba sa simptomima sličnim gripu odmah telefonom javite nadležnoj epidemiološkoj službi.

Tabela 1. Plan distribucije po okruzima Vojvodine

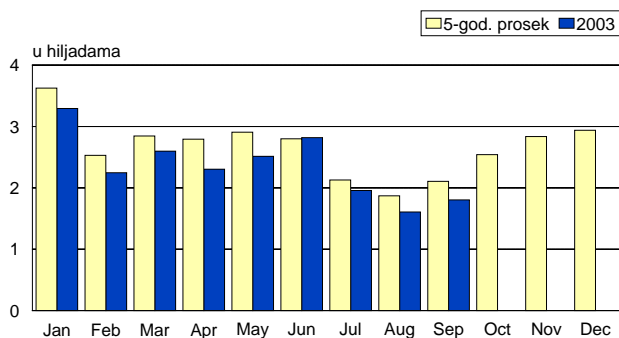
OKRUG	BROJ DOZA
Severnobački	6500
Srednjebanatski	5500
Severnobanatski	6500
Južnobanatski	6000
Zapadnobački	7000
Južnobački	24000
Sremski	7000
UKUPNO	62500

Tabela 2. Plan distribucije po opštinama JBO

OPŠTINA	BR. DOZA
Bač	700
B. palanka	2500
Bečej	1000
Beočin	500
B. Petrovac	600
Žabalj	1020
Vrbas	2500
Srbobran	600
Temerin	900
Titel	800
Novi Sad	12880
Ukupno JBO	24000

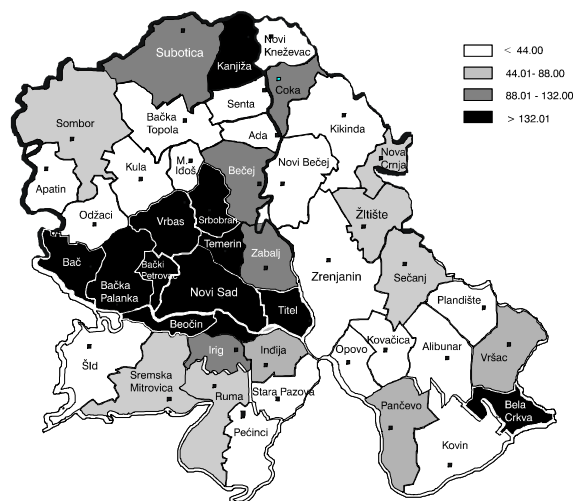
EPIDEMIOLOŠKA SITUACIJA ZARAZNIH BOLESTI U VOJVODINI

U septembru 2003. godine u Vojvodini su registrovana 1804 slučaja zaraznih bolesti. U poređenju sa septembrom 2002. godine prijavljena su 82 slučaja manje. Kao što se vidi na grafikonu, broj prijavljenih slučajeva je niži od petogodišnjeg proseka za mesec septembar za 14,4%.

Incidencija u septembru 2003. bila je 88,75 na 100.000 stanovnika.

Najviša incidencija zabeležena je u opštini Beočin, a slede Titel i Temerin. Najniža incidencija zabeležena je u opštini Ada, a slede Odžaci, Apatin i Bačka Topola (kartogram).

Vodeća oboljenja bila su: infectiones intestinales bacteriales (362 obolela), streptokokni tonzilitisi i faringitisi (350) i intoxicatio alimentaria bacterialis (226). U odnosu na isti mesec prošle godine, gotovo dvostruko je opao broj bakterijskih infekcija

creva, varicellae i scabiesa, za polovinu je opao broj registrovanih infekcija hlamidijama, dok je porastao broj registrovanih streptokoknih angina za trećinu, a

DIJAGNOZA	SEPTEMBAR 2002.	SEPTEMBAR 2003.	Inc./100.000
INFECTIO INTESTINALIS BACTERIALIS	639	362	17.81
TONSILLITIS/PHARYNGITIS STREPTOCOCCICA	271	350	17.22
INTOXICATIO ALIMENTARIA BACT.	62	226	11.12
HERPES ZOSTER	101	155	7.63
VARICELLA	202	132	6.50
SALMONELLOSIS	86	109	5.36
SCABIES	137	68	3.35
DERMATOPHYTOSIS NON SPECIFICATA	41	49	2.41
INF. SEX. CHLAMID. ALIAE	64	48	2.36
ENTEROBIOSIS	18	44	2.17
UKUPNO	1621	1543	75.93

alimentarnih intoksikacija za 3,6 puta. Za približno 25% je porastao broj registrovanih salmoneloza, za oko 50% broj obolelih od scabiesa, dok je broj prijavljenih enterobioza veći za oko 2,5 puta (tabela).

Od bolesti protiv kojih se sprovodi sistematska vakcinacija, prijavljen je jedan slučaj rubeole kod nevakcinisanog deteta starosti 3 meseca, i dva slučaja parotitisa kod vakcinisane dece.

U septembru su prijavljena i 23 slučaja hepatitisa A i 2 slučaja akutnog hepatitisa B.

Prijavljeno je pet slučajeva sepse, kod hospitalizovanih bolesnika. Kao uzročnici identifikovani su Staphylococcus, Klebsiella pneumoniae, Streptococcus pneumoniae, E. coli i Diphtheroidi.

EPIDEMIJE

Tokom septembra je registrovano 18 epidemija. Četrnaest epidemija su bile alimentarne (10 salmoneloza, 3 intoxicatio alimentaria bacterialis i 1 botulismus), tri su se širile kontaktom (2 shigellosis, 1 infectio intestinalis viralis), dok se jedna epidemija širila aerogeno (TBC).

UMRLI

U septembru 2003. registrovana su 2 smrtna slučaja od zaraznih bolesti (leptospirosis i septicaemia).

*Preliminarni kumulativni broj obolelih po grupama zaraznih bolesti u Vojvodini
do 30. septembra 2002. i 2003. godine*

Opština	respiratorne		crevne		parazitarne		vektorske		venerične		zoonoze		ostale	
	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003
Bač	44	56	27	92	11	23	4	11	2	0	0	0	3	14
B.Palanka	333	441	248	290	60	67	12	30	13	21	0	0	57	82
B.Petrovac	78	65	87	76	6	18	1	0	5	3	2	1	13	21
Beočin	163	180	93	229	25	39	12	12	3	7	3	1	17	26
Bečej	403	178	132	59	22	25	1	0	44	19	1	0	3	19
Vrbas	557	386	57	223	27	29	0	1	3	9	1	2	35	64
Žabalj	139	306	91	59	23	27	5	4	9	13	1	0	15	8
Novi Sad	2796	3567	1176	1112	352	746	73	84	370	592	39	18	303	607
Srbobran	89	221	8	49	7	27	0	2	3	2	0	0	10	19
Temerin	201	222	45	95	17	22	3	7	3	16	0	0	8	24
Titel	277	124	54	75	20	25	3	1	3	5	3	0	4	14
S.Karlovci	37	78	27	24	24	10	3	0	0	0	2	1	9	21
Indija	113	234	72	69	15	12	1	6	3	5	4	1	12	23
Irig	127	90	116	11	12	19	2	3	0	3	2	0	13	12
Pećinci	146	91	21	28	16	15	0	0	0	0	0	2	22	22
Ruma	192	255	41	55	68	37	2	1	5	0	1	1	45	52
S.Mitrovica	293	182	54	169	53	48	10	13	3	3	14	23	26	32
S.Pazova	884	314	93	18	60	23	0	0	0	0	10	0	40	14
Šid	89	201	5	11	16	10	2	6	0	0	1	0	10	14
B.Topola	558	82	23	18	10	6	4	4	0	1	8	0	13	20
M.Idoš	19	35	7	6	2	1	0	1	0	1	0	0	6	15
Subotica	904	891	223	273	33	22	6	7	25	28	3	3	96	103
Apatin	167	85	40	13	1	5	1	0	4	1	3	2	3	8
Kula	90	326	55	48	12	6	3	0	1	1	1	0	8	13
Ođzaci	65	60	87	30	2	6	2	0	0	1	4	1	6	13
Sombor	705	385	198	252	17	12	2	3	27	10	4	3	41	40
Ada	59	154	16	3	1	2	2	0	0	1	0	0	1	3
Kanjiža	231	106	78	86	9	7	0	0	1	1	0	0	10	12
Kikinda	552	186	79	93	90	66	0	3	3	2	5	2	57	48
N.Kneževac	43	122	12	1	6	8	1	1	0	0	0	0	5	7
Senta	457	30	8	66	16	12	2	0	3	0	0	0	9	7
Čoka	60	44	2	39	13	7	0	1	1	0	2	0	11	20
Žitište	75	53	12	17	12	16	0	0	0	0	10	17	4	16
Zrenjanin	824	350	160	197	67	51	0	0	1	1	94	1	99	118
N.Crnja	195	31	4	5	11	5	0	0	0	0	8	0	0	4
N.Bečej	369	22	25	22	24	15	0	0	0	1	103	0	18	18
Sečanj	70	99	9	43	9	11	0	0	0	0	1	1	13	17
Alibunar	239	59	45	51	31	30	1	0	0	0	2	2	22	27
B.Crkva	150	70	84	139	67	46	1	1	0	0	0	0	22	22
Vršac	348	301	79	98	30	18	16	3	2	0	1	2	35	43
Kovačica	202	287	71	58	36	20	0	0	1	0	0	0	28	31
Kovin	385	147	32	65	55	35	0	2	0	3	1	2	29	24
Opovo	101	17	53	15	11	0	0	0	0	0	0	0	8	10
Pančevo	561	657	263	282	119	99	3	1	4	0	1	5	87	104
Plandište	13	133	3	4	7	11	1	0	0	0	0	0	2	5
VOJVODINA	14403	11923	4115	4668	1525	1739	179	208	542	750	335	91	1278	1836

ERRATUM

Vojvođanski epidemiološki mesečnik vol.1 broj 3.

Str. 2. red 6. Umesto "juli" treba da stoji "avgust".

Str. 4. – Provizorni broj obolelih od pojedinih zaraznih bolesti u Vojvodini do 31. augusta 2002. i 2003. godine, za obolele od TBC u opštini Bač u 2003. godini umesto 13 treba da stoji 7, a u zbiru kolone umesto 369 treba da stoji

262

*Preliminarni kumulativni broj obolelih od pojedinih zaraznih bolesti u Vojvodini
do 30. septembra 2002. i 2003. godine*

Opština	Inf.int.bact.		Salmonellosis		Tph strept.		TIA		M.Lyme		Scarlatina		TBC	
	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003
Bač	21	62	1	14	16	21	3	15	4	11	1	1	9	7
B.Palanka	88	212	61	30	74	123	88	42	12	0	2	8	26	19
B.Petrovac	82	63	0	2	36	35	6	10	1	0	0	0	7	3
Beočin	50	180	14	22	48	79	14	16	12	12	1	2	10	3
Bečej	89	29	2	3	44	61	3	20	1	2	3	0	3	7
Vrbas	32	152	11	14	48	70	4	50	0	1	8	10	26	13
Žabalj	68	43	7	6	28	47	10	8	5	4	5	4	13	10
Novi Sad	639	551	222	276	863	1373	200	232	73	84	77	122	64	56
Srbobran	3	32	3	7	15	56	1	8	0	2	4	3	18	5
Temerin	13	50	4	18	23	82	25	24	3	7	6	7	5	3
Titel	41	43	3	2	70	56	7	25	3	1	0	0	18	12
S.Karlovc	8	19	10	2	13	54	6	3	3	0	2	3	4	2
Indija	12	30	48	29	10	58	8	5	1	6	3	26	20	6
Irig	69	6	38	3	103	64	5	1	2	3	3	2	6	3
Pećinci	7	9	7	6	3	0	2	6	0	0	0	10	5	3
Ruma	2	16	29	25	11	3	9	10	2	1	13	3	27	19
S.Mitrovica	9	93	38	53	50	24	4	4	10	13	5	7	29	22
S.Pazova	74	5	11	11	149	32	5	2	0	0	19	12	28	24
Šid	0	5	1	3	39	42	1	2	2	6	1	0	13	4
B. Topola	1	2	11	7	2	0	2	6	4	4	31	4	3	5
M.Idoš	1	0	1	1	3	6	1	1	0	1	1	7	2	4
Subotica	21	13	106	73	233	181	68	60	6	7	55	65	32	27
Apatin	27	8	7	1	3	2	2	2	1	0	0	4	23	7
Kula	18	22	4	6	2	2	28	16	3	0	25	5	17	12
Odžaci	7	15	74	6	1	0	5	8	2	0	1	1	15	13
Sombor	126	165	28	24	36	28	31	57	2	3	25	13	29	26
Ada	6	0	1	1	9	6	0	0	2	0	19	4	3	3
Kanjiža	66	41	2	6	126	48	2	31	0	0	10	3	3	2
Kikinda	4	10	46	44	48	31	16	33	0	3	6	3	15	13
N.Kneževac	9	0	1	1	35	10	0	0	1	1	4	1	2	1
Senta	0	2	2	8	60	8	0	0	2	0	15	4	6	2
Čoka	0	39	0	5	8	9	0	0	0	1	2	3	4	1
Žitište	10	7	1	6	0	22	0	4	0	0	1	1	12	3
Zrenjanin	105	90	36	69	31	4	8	30	0	0	18	8	38	25
N.Crnja	1	1	1	2	0	1	0	2	0	0	1	4	3	9
N.Bečej	7	7	6	12	8	0	7	2	0	0	2	1	2	5
Sečanj	5	42	3	1	3	4	0	0	0	0	2	1	4	3
Alibunar	28	28	3	8	0	0	13	13	1	0	1	6	5	4
B.Crkva	64	45	4	9	8	3	4	53	1	1	2	4	11	7
Vršac	48	43	6	27	4	2	22	24	16	3	0	2	8	5
Kovačica	37	30	16	7	27	19	4	10	0	0	0	0	13	9
Kovin	15	6	7	50	6	3	10	7	0	2	0	0	52	7
Opovo	40	10	1	1	0	0	7	2	0	0	1	0	0	3
Pančevo	101	81	53	109	15	24	94	81	3	1	22	41	16	27
Plandište	2	2	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	1	1
VOJVODINA	2056	2309	930	1010	2311	2693	726	925	179	180	398	405	650	445

*Inf.int.bact.-Infectio intestinalis bacterialis non specificata; Tph strept.-Tonsillitis/pharyngitis streptococcica;
TIA-Intoxationes alimentariae bacteriales*

Institut za zaštitu zdravlja
Sektor za epidemiologiju
Futoška 121
21 000 Novi Sad
tel/fax: 021 423 464
e-mail:nsepid@eunet.yu